

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 stycznia 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.60.2022.MB1

Pani
Karolina Prosól
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 5-8 grudnia 2022 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu, ul. Cicha 7, 59-700 Bolesławiec z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do 5 grudnia 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2022 r.

Jednostką kieruje Pani Karolina Prosól, która od 1.08.2020 r. na podstawie umowy o pracę została zatrudniona na stanowisku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

Pani Karolina Prosól ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany przez Panią w dniu 10 stycznia 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawiania pogrzebu (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),

- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Dyrektor Ośrodka, na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Bolesławiec, wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Gmina Miejska Bolesławiec nadal nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych mimo wydanego zalecenia w tym zakresie po kontroli przeprowadzonej w maju 2018 r. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka Gmina podejmowała działania w kierunku utworzenia mieszkań chronionych poprzez pozyskanie wolnych lokali z zasobów komunalnych i nawiązanie współpracy ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu (które było zainteresowane utworzeniem ww. mieszkania i deklarowało chęć współpracy). Jednak powyższe działania nie doprowadziły do utworzenia mieszkania chronionego. Obecnie Gmina Miejska Bolesławiec oczekuje na przekazanie budynku po byłej

Komendzie Powiatowej Policji w Bolesławcu, w której przywiduje się wygospodarowanie pomieszczeń m.in. na mieszkanie chronione. Przekazanie budynku Gminie Miejskiej Bolesławiec ma nastąpić w pierwszej połowie 2023 r.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 3a, 4, 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu działa Dzienny Dom „Senior+” mieszczący się w Bolesławcu przy ul. Staroszkolnej 6c, włączony w struktury Ośrodka na mocy Uchwały Nr XXIV/280/2020 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie połączenia gminnych jednostek organizacyjnych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu i Dziennego Domu „Senior+” w Bolesławcu.

Rada Miasta Bolesławiec ustaliła organizację oraz szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt i obiady w Domu Dziennego Pobytu w Bolesławcu Uchwałą Nr XXI/188/08 z dnia 26 marca 2008 r.

Kierownik Dziennego Domu „Senior+” spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy, które dotyczy przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie zaistniała taka potrzeba (pkt 2).

Ustalono, że Gmina realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 5, 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłębą żywnościową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W Gminie Miejskiej Bolesławiec zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, osobom objętym wsparciem asystenta rodziny udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Ponadto pomoc w ww. sprawach świadczy prawnik zatrudniony w MOPS, jak i prawnik zatrudniony w Miejskim Ośrodku Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem.

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor MOPS w Bolesławcu składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor i Zastępcy Dyrektora MOPS w Bolesławcu spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł (do 29.05.2021 r. w wys. 250 zł) wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali pracownicy socjalni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w MOPS realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka. Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych.

W aktach personalnych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

W MOPS w Bolesławcu średnia płaca zasadnicza brutto za miesiąc październik 2022 r. pracownika socjalnego, specjalisty pracy socjalnej i starszego specjalisty pracy socjalnej była niższa od średniego wynagrodzenia zasadniczego brutto w województwie dolnośląskim, wg stanu na dzień 30.06.2021 r. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, także w zakresie wynagrodzenia pracowników, należy do zadania własnego gminy. W związku z ciągłym przeobrażaniem zawodu pracownika socjalnego z uwagi na czynniki społeczne, ekonomiczne i demograficzne oraz dużym obciążeniem psychicznym, jak i szeregiem trudności i zagrożeń z jakimi na co dzień spotykają się pracownicy socjalni ich praca powinna być należycie wynagradzana, uwzględniając jej specyfikę oraz rozszerzające się zakresy obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Miejskiej Bolesławiec zamieszkały na dzień 15.11.2022 r. przez 36.174 mieszkańców, w tym 572 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu na dzień kontroli zatrudnionych było 16 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, realizujących pracę socjalną.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000

mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku MOPS w Bolesławcu powyższy wskaźnik został spełniony w stosunku do liczby osób i rodzin objętych pracą socjalną.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- 1) pomoc doraźną w postaci jednego gorącego posiłku dziennie na okres nie dłuższy niż 2 miesiące w oparciu o art. 48b ustawy,
- 2) posiłki dla dzieci i młodzieży na podstawie decyzji administracyjnej w oparciu o art. 48b ustawy,
- 3) Zasiłki okresowe,
- 4) Zasiłki celowe,
- 5) jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł w oparciu o art. 31 specustawy,
- 6) bezpłatną pomoc psychologiczną.

Ustalono, że Dyrektor i Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu posiadali upoważnienia wydane przez Prezydenta Miasta Bolesławiec do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W zakresie udzielania schronienia stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Gmina Miejska Bolesławiec reprezentowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu przy ul. Cichej 7, 59-700 Bolesławiec, w imieniu której działał Dyrektor Ośrodka zawarła umowy z podmiotami zapewniającymi schronienie w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, których nie zgłoszono, w obowiązującym terminie, do rejestru Wojewody wykazu miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w przypadku:

- 1) Schroniska dla Osób Bezdomnych – dla mężczyzn w Bolesławcu zgodnie z Umową Nr SP/22/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. – zgłoszenie w dniu 21.06.2022 r.;
- 2) Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Świdnicy (schronisko nr 2) zgodnie z Umową nr 8/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. – zgłoszenie w dniu 2.09.2021 r.;
- 3) Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Świdnicy (Schronisko nr 2) zgodnie z Umową Nr 4/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. – zgłoszenie w dniu 23.05.2022 r.;
- 4) Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Świdnicy (Schronisko nr 2) zgodnie z Umową Nr 19/2022 z dnia 22 lutego 2022 r. – brak zgłoszenia;
- 5) Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Świdnicy (Schronisko nr 2) zgodnie z Umową Nr 30/2022 z dnia 25 maja 2022 r. – brak zgłoszenia;
- 6) Domu dla matek z dziećmi w Pieszycach zgodnie z Umową nr 35/2022 z dnia 17 czerwca 2022 r. – brak zgłoszenia;
- 7) Schroniska dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Borowym Młynie zgodnie z Umową nr 1/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. – zgłoszenie w dniu 2.09.2021 r.;
- 8) Schroniska dla Osób Bezdomnych w Łyszkowicach zgodnie z Umową nr 34/2021 z dnia 22 marca 2021 r. – brak zgłoszenia;
- 9) Schroniska dla Osób Bezdomnych w Łyszkowicach zgodnie z Umową nr 10/2022 r. z dnia 25 stycznia 2022 r. – zgłoszenie w dniu 23.05.2022 r.;
- 10) Schroniska dla osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Biłgoraju zgodnie z Umową nr 57/2021 z dnia 20 września 2021 r. – brak zgłoszenia;
- 11) Schroniska dla osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Biłgoraju zgodnie z Umową nr 5/2022 z dnia 4 stycznia 2022 r. – zgłoszenie w dniu 23.05.2022 r.;
- 12) Schroniska dla Osób Bezdomnych „Markot” w Marwałdzie zgodnie z Umową nr 7/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. – zgłoszenie w dniu 2.09.2021 r.;
- 13) Schroniska dla Osób Bezdomnych „Markot” w Marwałdzie zgodnie z Umową nr 3/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. – brak zgłoszenia;
- 14) Schroniska dla osób bezdomnych w miejscowości Dobrut k/Radomia zgodnie z Umową nr 36/2022 z dnia 17 czerwca 2022 r. – brak zgłoszenia;
- 15) Schroniska dla osób bezdomnych w miejscowości Dobrut k/Radomia zgodnie z Umową nr 39/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. – brak zgłoszenia;

- 16) Schroniska dla Bezdomnych Kobiet MARKOT w Poznaniu zgodnie z Umową nr 40/2021 z dnia 17 maja 2021 r. – zgłoszenie w dniu 2.09.2021 r.;
- 17) Schroniska dla Osób Bezdomnych MARKOT w Wałbrzychu zgodnie z Umową nr 5/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. – zgłoszenie w dniu 2.09.2021 r.;
- 18) Ośrodka Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjnego w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Darżewie zgodnie z Umową nr 15/2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. – zgłoszenie w dniu 23.05.2022 r.;
- 19) Ośrodka Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjnego w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn w Darżewie zgodnie z Umową nr 64/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. – brak zgłoszenia;
- 20) Schroniska dla Osób Bezdomnych w Mirostowicach Górnych zgodnie z Umową nr 31/2022 z dnia 11 maja 2022 r. – brak zgłoszenia.

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny zgłasza ten fakt do rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zgłasza Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowaniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obowiązkowego zadania, określonego w art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy, polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględniać zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48 a ust. 11a ustawy.

2. W sprawie nr 1 (W.K.) we wszystkich decyzjach administracyjnych przyznających tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi odpłatność za pobyt w Schronisku naliczono niezgodnie z obowiązującymi przepisami, w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Bolesławiec, która nie dotyczy osób skierowanych do schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W rozstrzygnięciu wszystkich skontrolowanych w sprawie decyzji ustalono „ (...) *odpłatność własną klienta za pobyt w ww. schronisku w wysokości 80% dobowego kosztu (...), zwolnić częściowo stronę z ponoszenia ww. opłaty, tj. w 30%, co obniża kwotę należną (...),,* Rada Miasta

Bolesławiec nie ustaliła szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Dochód Strony w całym okresie objętym kontrolą przekraczał kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej.

Zgodnie z treścią art. 97 ust. 1 a ustawy o pomocy społecznej w przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50% tego dochodu. Na treść rozstrzygnięcia w sprawie opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia ma wpływ zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony, z którą organ powinien uzgodnić wysokość opłaty. Jednakże swoboda ustalania obciążeń finansowych ograniczana jest przez uchwałę rady gminy. Z treści przepisu art. 97 ust. 5 ustawy wynika uprawnienie dla rady gminy do ustalania, w zakresie zadań własnych, szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Uchwała podejmowana przez organ stanowiący gminy na tej podstawie należy do kategorii aktów prawa miejscowego o charakterze wykonawczym (por. wyr. WSA we Wrocławiu z 28.1.2014 r., IV SA/Wr 629/13).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono:

1. W sprawie nr 3 (J.K.) na wniosek Strony złożony w dniu 24.11.2021 r. wydano w dniu 29.11. 2021 r. decyzję administracyjną o nr MOPS.ŚPS.5101.3114.2021 przyznając świadczenie pieniężne od dnia 1.12.2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w formie zasiłku okresowego (...). Kolejno na wniosek Strony złożony w dniu 30.06.2022 r. wydano 30.06.2022 r. decyzję administracyjną o nr MOPS.PŚI.5011.52.2022 przyznającą Stronie zasiłek okresowy począwszy od 1.07.2022 r. do 31.10.2022 r. Wniosek Strony nie uwzględniał prośby o pomoc materialną od lipca 2022 r. Niniejsza prośba natomiast została odnotowana w wywiadzie środowiskowym.

Zgodnie z przepisem art. 106 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zmianami), świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją,

z zastrzeżeniem art. 106 ust. 7–11 niniejszej ustawy. Jeżeli uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Przepis ten należy stosować wprost. Oznacza to, że jeżeli uprawnienie do świadczenia ustalone zostało na pełne miesiące, świadczenie także przyznawane jest i realizowane pełnymi miesiącami. Jeżeli uprawnienie nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie również zostaje przyznane za niepełny miesiąc. Organ wydający decyzję winien przestrzegać niniejszych przepisów, co oznacza, iż w przypadku złożenia wniosku przez Stronę w miesiącu, w którym otrzymała już pomoc w formie zasiłku okresowego przyznanego wcześniej wydaną decyzją, Ośrodek powinien wydać decyzję rozstrzygającą w przedmiotowym zakresie, i ewentualnie przyznać świadczenie z urzędu lub na wniosek Strony złożony w miesiącu, od którego nabywa uprawnienie do tego świadczenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak wskazania daty odbioru poniższych decyzji przez Stronę:

- w sprawie nr 1 (E.K.) decyzje:
MOPS.ŚPS.UO.5122.1128.2022 z dnia 9.03.2022 r.,
MOPS.ŚPS.UO.5122.1511.2022 z dnia 29.04.2022 r.,
MOPS.ŚPS.UO.5122.1512.2022 z dnia 29.04.2022 r.
- w sprawie nr 2 (G.P.) decyzja MOPS.ŚPS.UO.5122.99.2021 z dnia 4.01.2021 r.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron. Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

2. W sprawie nr 1 (E.K.) w rozstrzygnięciu decyzji MOPS.ŚPS.UO75+.1784.2021 z dnia 30.06.2021 r. odręcznie poprawiono datę końcową przyznania usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 113 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

3. W poniższych sprawach decyzje administracyjne doręczono Stronom po upływie miesiąca od ich sporządzenia, a przyznane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone pomimo braku doręczenia decyzji przyznających te usługi:

- w sprawie nr 1 (E.K.) decyzję MOPS.ŚPS.UO.5122.3203.2021 z dnia 19.11.2021 r. doręczono dopiero 20.12.2021 r.,
- w sprawie nr 3 (Z.M.) decyzję MOPS.ŚPS.SUO.5122.303.2022 z dnia 5.01.2022 r. doręczono dopiero 25.02.2022 r.,
- w sprawie nr 4 (Z.M.) decyzje: MOPS.ŚPS.SUO75+.1860.2021 z dnia 21.06.2021 r. doręczono dopiero 28.07.2021 r., MOPS.ŚPS.SUO.5122.301.2022 z dnia 4.01.2022 r. doręczono dopiero 25.02.2022 r.

Sporządzone decyzje Ośrodek winien dostarczyć Stronie bezzwłocznie, gdyż zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

4. W sprawie nr 4 (Z.M.) w dniu 9.03.2022 r. Ośrodek wszczął z urzędu postępowanie w sprawie zmiany odpłatności Strony za specjalistyczne usługi opiekuńcze, natomiast decyzja administracyjna MOPS.ŚPS.SUO.5122.1488.2022 w powyższej sprawie wydana została dopiero 24.05.2022 r.

W aktach sprawy nie było zawiadomienia o przedłużeniu terminu prowadzonego postępowania.

Organy administracji publicznej zgodnie z art. 35 § 1 k.p.a. obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania (art. 35 § 3).

O każdym niezakończonym w terminie sprawie zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest zobowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki,

wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielonej pomocy w postaci korzystania z usług świadczonych przez Dzienny Dom Senior+ stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (D.S.) na wniosek strony udzielono pomocy w postaci korzystania z usług świadczonych przez Dzienny Dom Senior + w Bolesławcu przy ul. Staroszkolnej 6c, od 1 lutego 2021 r. do 31 lipca 2021 r. Pomoc przyznano decyzją administracyjną Nr MOPS.ŚPS.DDS+.5121.115.2021 z dnia 19.01.2021 r. w uzasadnieniu, której przywołano miesięczny dochód strony w wys. 1 488,58 zł, co stanowi 212,35 % kryterium dochodowego. Wysokość przywołanego dochodu różni się od dochodu udokumentowanego w niniejszym postępowaniu, który wynosi 1 776,19 zł, co stanowi 253,38 % kryterium dochodowego. Należy zauważyć, iż dochód uwzględniony w decyzji administracyjnej ma wpływ na wysokość odpłatności, która w niniejszym rozstrzygnięciu została właściwie naliczona, tj. z uwzględnieniem dochodu w wysokości 1 776,19 zł.

Art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022, poz. 2000 ze zm.) wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. uzasadnienie. Uzasadnienie winno wyjaśniać podstawę prawną decyzji. Dlatego też należy przywoływać w nim treść przepisów prawa, które legły u podstaw wydania decyzji. Powyższe służy temu, aby Strona dowiedziała się, dlaczego z prawnego punktu widzenia zapadło takie, a nie inne rozstrzygnięcie organu. Powinno być sformułowane ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

Należy zauważyć ponadto, że zgodnie z treścią art. 113 § 1 k.p.a. organ, który wydał decyzję administracyjną może prostować błędy pisarskie i rachunkowe oraz oczywiste omyłki w wydanych decyzjach administracyjnych w drodze postanowienia w postępowaniu wszczynanym z urzędu lub na wniosek strony. Postanowienie, na które przysługuje stronie zażalenie doręcza się stronie na piśmie wraz z uzasadnieniem (art. 113 § 3 w zw. z art. 124 § 2 i art. 125 § 1 i 3 k.p.a.). Prawidłowo dokonane sprostowanie błędów i omyłek staje się integralną częścią treści decyzji, ponieważ „*postanowienie o sprostowaniu błędów i omyłek w decyzji ma ten skutek, że po jego wydaniu decyzja musi być wykonywana stosownie do treści zgodnej ze sprostowaniem, a w przypadku jej zaskarżenia powinna być również wraz z nim oceniana*” (por. wyr. NSA z 26.3.1993 r., I SA 1429/92, ONSA 1994, Nr 1, poz. 39).

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (J.A.) poniższe decyzje administracyjne doręczono Stronie po upływie miesiąca od ich sporządzenia, a przyznane specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone pomimo braku doręczenia decyzji przyznających te usługi:

- MOPS.ŚPS.SUOP.5122.1998.2021 z dnia 28.06.2021 r., doręczono dopiero 13.08.2021 r.,
- MOPS.ŚPS.SUOP.5122.2889.2021 z dnia 21.10.2021 r., doręczono dopiero 30.11.2021 r.,
- MOPS.USO.5032.14.2022 z dnia 27.07.2022 r., doręczono dopiero 18.10.2022 r.

Analogicznie jak w sprawach usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, sporządzone decyzje, Ośrodek winien dostarczyć Stronie bezzwłocznie, gdyż zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy i ustalania odpłatności za korzystanie z zajęć w ŚDS stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (P.L.) w decyzji nr MOPS.ŚPS.IIŚDS.5121.2064.2021 z dnia 7.07.2021 r. w podstawie prawnej przywołano nieobowiązujący w dniu wydania decyzji art. 51 b ust.1, oraz niemający zastosowania do wydanego rozstrzygnięcia art. 51 b ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Analogicznie jak w sprawie udzielenia pomocy w postaci korzystania z usług świadczonych przez Dzienny Dom Senior+, art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022, poz. 2000 ze zm.) wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna, która winna powoływać wszystkie faktyczne obowiązujące w dniu wydania decyzji administracyjnej przepisy, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisy prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

Zgodnie z treścią art. 113 § 1 k.p.a. organ, który wydał decyzję administracyjną może prostować błędy pisarskie i rachunkowe oraz oczywiste omyłki w wydanych decyzjach administracyjnych w drodze postanowienia w postępowaniu wszczynanym z urzędu lub na

wniosek strony. Postanowienie, na które przysługuje stronie zażalenie doręcza się stronie na piśmie wraz z uzasadnieniem (art. 113 § 3 w zw. z art. 124 § 2 i art. 125 § 1 i 3 k.p.a.). Prawidłowo dokonane sprostowanie błędów i omyłek staje się integralną częścią treści decyzji, ponieważ „*postanowienie o sprostowaniu błędów i omyłek w decyzji ma ten skutek, że po jego wydaniu decyzja musi być wykonywana stosownie do treści zgodnej ze sprostowaniem, a w przypadku jej zaskarżenia powinna być również wraz z nim oceniana*” (por. wyr. NSA z 26.3.1993 r., I SA 1429/92, ONSA 1994, Nr 1, poz. 39).

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych,
- brak lub nieterminowe zgłoszenie do Rejestru Wojewody danych objętych rejestrem w oparciu o zawierane umowy z podmiotami udzielającymi tymczasowego schronienia,
- naliczenie odpłatności za pobyt osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- błędny sposób doręczenia decyzji administracyjnych w sprawie usług opiekuńczych,
- brak sprostowania w drodze postanowienia błędu pisarskiego w decyzji administracyjnej,
- brak doręczenia Stronom decyzji w oparciu, o które realizowane były usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- nieterminowe załatwianie sprawy dot. zmiany odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, tj. po upływie miesiąca od wszczęcia postępowania z urzędu,
- nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnych dotyczących Dziennego Domu Senior+ i Środowiskowego Domu Samopomocy oraz brak sprostowania błędów pisarskich oraz oczywistych omyłek w wydanych decyzjach w drodze postanowienia,

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Uregulować kwestię realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 2286 ze zm.)

Termin realizacji: 30.06.2023 r.

2. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób

bezdolnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach zgłaszać Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Podstawa prawna: art. 48 a ust. 11 a, b, c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Ustalać opłatę za pobyt w Schronisku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Podstawa prawna: art. 97 ust. 1, ust. 1 a oraz ust. 5 ustawy z dnia z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Wszelkie pisma, w tym decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych decyzjach prostować w drodze postanowienia.

Podstawa prawna: art. 113 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej realizować po ich doręczeniu. Doręczenie wydanej w sprawie decyzji winno nastąpić bezzwłocznie po jej wydaniu.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Sprawy załatwiać terminowo, bez zbędnej zwłoki. O każdym niezakończonym w terminie organ administracji publicznej jest zobowiązany zawiadomić strony, podając

przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

Podstawa prawna: art. 35 § 1 i 3, art. 36 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Decyzję administracyjną sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie obowiązujące przepisy prawa, które legły u podstawy jej wydania, zaś uzasadnienie formułować ze szczególną dbałością o poprawność zawartych w nim danych, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Bolesławiec
- 2.a/a

